

DOI: <https://doi.org/10.11603/2312-0967.2026.3.16361>
УДК 615.12:615.276:616.72--002.7-08: 547.293 (438/477/73)

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ І ПРОТИРЕВМАТИЧНИХ ЗАСОБІВ З ГРУПИ ПОХІДНИХ ПРОПІОНОВОЇ КИСЛОТИ НА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ РИНКАХ УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ТА США

Н. В. Маланчук, С. А. Андросюк, Л. І. Будняк, М. Б. Демчук

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського
Міністерства охорони здоров'я України
Malanchuc_nv@tdmu.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ

Дата першого надходження
рукопису до видання / Received:
19.05.2026

Дата прийняття статті до друку
після рецензування / Accepted:
19.08.2026

Дата публікації статті / Published:
16.10.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу
(CC BY 4.0)

Ключові слова:

нестероїдні протизапальні
та протиревматичні засоби,
порівняльний аналіз асортименту,
фармацевтичний ринок України,
США, Польщі.

АНОТАЦІЯ

Мета роботи – провести порівняльний аналіз асортименту нестероїдних протизапальних та протиревматичних засобів (НПЗЗ) з групи похідних пропіонової кислоти, що зареєстровані на фармацевтичних ринках України, США та Польщі, для виявлення особливостей структури асортименту та основних відмінностей між досліджуваними ринками.

Матеріали та методи дослідження. Аналіз асортименту лікарських засобів (ЛЗ) із групи похідних пропіонової кислоти представлених на фармацевтичному ринку України, проводили на основі даних «Державного реєстру лікарських засобів України». Для порівняльних досліджень асортименту цієї групи ЛЗ на фармацевтичних ринках Польщі та США використовували інформацію спеціалізованих онлайн-довідників. У роботі використано методи контент-аналізу, порівняльного аналізу, систематизації та узагальнення даних.

Результати й обговорення. Встановлено, що станом на жовтень 2025 року найбільш широкий асортимент НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти представлений на фармацевтичному ринку США – 518 торгових назв (ТН), тоді як в Україні зареєстровано 230 ТН, а в Польщі – 166 ТН. У всіх досліджуваних країнах переважали монокомпонентні засоби (92,61 % асортименту - в Україні, 86,14 % - в Польщі, 79,34 % - у США), а враховуючи міжнародну непатентовану назву «лідирували» ЛЗ на основі ібупрофену. Частка ЛЗ ібупрофену становила 54,35 % в Україні, 58,43 % - у Польщі та 54,71 % - у США. В Україні другою за глибиною асортименту стала група ЛЗ декскетопрофену, тоді як у Польщі та США – напроксену. Асортимент комбінованих ЛЗ характеризувався домінуванням комбінацій ібупрофену з іншими активними фармацевтичними інгредієнтами. Для всіх ринків характерне переважання твердих лікарських форм (ЛФ) для перорального застосування, насамперед таблеток. Водночас ринки України та Польщі відзначалися більшою різноманітністю ЛФ порівняно зі США. Аналіз країн-виробників показав, що на ринках Польщі та США домінували ЛЗ власного виробництва, тоді як український ринок характеризувався значною часткою ЛЗ закордонного виробництва.

Висновки. Проведений аналіз дозволив встановити суттєві відмінності у структурі асортименту НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти на фармацевтичних ринках України, Польщі та США за міжнародними непатентованими назвами, ЛФ та країнами-виробниками. Отримані результати свідчать про високий рівень самозабезпечення фармацевтичних ринків Польщі та США, а також про необхідність подальшого розвитку вітчизняного виробництва НПЗЗ в Україні.

Вступ. Нестероїдні протизапальні та протиревматичні засоби (НПЗЗ) належать до найбільш широко застосовуваних лікарських засобів (ЛЗ) у сучасній клінічній практиці. Вони використовуються для лікування больового синдрому різного генезу, запальних процесів, гарячкових станів, а також ревматичних захворювань. Основним механізмом дії НПЗЗ є пригнічення активності циклооксигенази (ЦОГ) та інгібування синтезу простагландинів, що забезпечує їх анальгетичний, протизапальний і жарознижувальний ефекти [1,2].

Попри високу клінічну ефективність, застосування НПЗЗ асоціюється з ризиком розвитку побічних реакцій, насамперед з боку шлунково-кишкового тракту та серцево-судинної системи. У зв'язку з цим сучасні рекомендації передбачають використання НПЗЗ у найнижчих ефективних дозах та протягом максимально короткого періоду [3].

«Традиційні» НПЗЗ, зокрема диклофенак, ібупрофен і напроксен, продовжують посідати провідні позиції за обсягами споживання як у європейських країнах, так і в Україні [4,5]. Аналіз динаміки реалізації НПЗЗ в Україні у 2008–2024 рр. свідчить про стабільно високий попит на засоби цієї групи, особливо на ібупрофен і диклофенак, що підтверджує їх значну роль у сучасній фармакотерапії [5].

Особливе місце серед НПЗЗ посідають похідні пропіонової кислоти (код за АТХ класифікацією – M01AE), до яких належать ібупрофен (M01AE01), напроксен (M01AE02), кетопрофен (M01AE03), флурбіпрофен (M01AE09), дексипрофен (M01AE14), декскетопрофен (M01AE17), локсопрофен (M01AE19) та їх комбінації [6]. Засоби цієї групи характеризуються поєднанням доведеної ефективності, відносно сприятливого профілю безпеки та широкої доступності, що зумовлює їх значне поширення у світовій медичній практиці. Ібупрофен і напроксен протягом багатьох років залишаються одними з найбільш застосовуваних НПЗЗ у різних країнах світу [7].

Фармацевтичний ринок НПЗЗ характеризується значною кількістю торгових назв, лікарських форм і виробників, що формує широкий асортимент ЛЗ та зумовлює необхідність його систематичного аналізу. Порівняльне дослідження асортименту похідних пропіонової кислоти в різних країнах дозволяє оцінити особливості їх доступності, структури пропозиції, рівня конкуренції між виробниками та тенденції розвитку фармацевтичного сектору.

Особливий науковий і практичний інтерес становить порівняння фармацевтичних ринків України, Польщі та США, які відрізняються моделями регуляторної політики, системами відпуску лікарських засобів і підходами до застосування НПЗЗ.

Фармацевтичний ринок США було обрано для порівняння як один із провідних світових ринків за обсягами витрат на ЛЗ, рівнем інвестицій у розробку та впровадження інноваційних засобів, а також концентрацією провідних фармацевтичних компаній. Польща є одним із ключових центрів фармацевтичної промисловості Центрально-Східної Європи,

характеризується значними виробничими потужностями та високою часткою генеричних ЛЗ на ринку [8].

Порівняно з країнами ЄС, фармацевтична галузь України має менші масштаби інноваційної діяльності та інвестицій у R&D, однак зберігає важливе значення для системи охорони здоров'я та економічної стабільності держави [9].

Мета роботи – провести порівняльний аналіз асортименту нестероїдних протизапальних та протиревматичних засобів (НПЗЗ) з групи похідних пропіонової кислоти, зареєстрованих на фармацевтичних ринках України, Польщі та США, для виявлення особливостей структури асортименту та основних відмінностей між досліджуваними ринками.

Матеріали та методи. Аналіз асортименту ЛЗ, представлених на фармацевтичному ринку України, проводили на основі даних «Державного реєстру лікарських засобів України» [10]. Для дослідження сучасного стану фармацевтичних ринків Польщі та США використовували інформацію спеціалізованих онлайн-довідників станом на жовтень 2025 року [11, 12]. Об'єктом дослідження були НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти, зареєстровані на території України, Польщі та США. У роботі використано методи контент-аналізу, порівняльного аналізу, систематизації та узагальнення даних. Контент-аналіз застосовували для збору та опрацювання інформації щодо зареєстрованих ЛЗ. Метод порівняльного аналізу використовували для виявлення відмінностей у структурі асортименту НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти за міжнародними непатентованими назвами (МНН), лікарськими формами (ЛФ) та країнами-виробниками. Метод систематизації застосовували для групування отриманих даних за визначеними критеріями, а метод узагальнення – для інтерпретації результатів дослідження та формулювання висновків.

Результати й обговорення.

Станом на жовтень 2025 року на фармацевтичному ринку України було зареєстровано 230 торгових назв НПЗЗ із групи похідних пропіонової кислоти, серед яких 92,61 % становили монокомпонентні засоби. У Польщі асортимент досліджуваної групи налічував 166 торгових назв (ТН), з яких 86,14 % припадало на монозасоби. Найбільшу кількість ТН засоби виявлено на ринку США – 518 ТН, при цьому частка монокомпонентних ЛЗ становила 79,34 %.

У структурі асортименту всіх досліджуваних країн провідне місце посідали ЛЗ ібупрофену: їх частка становила 54,71 % у США, 58,43 % у Польщі та 54,35 % в Україні (рис. 1). На фармацевтичному ринку США вагомому частку також займали ЛЗ напроксену (36,86 %), тоді як препарати кетопрофену та флурбіпрофену були представлені значно меншою кількістю ТН – 4,90 % і 3,53 % відповідно.

Для польського ринку також характерне домінування ЛЗ напроксену (16,27 %) та кетопрофену (13,86 %). Водночас в Україні, на відміну від інших досліджуваних країн, друге місце за рівнем представленості займали ЛЗ декскетопрофену (24,89 %), тоді як частка препаратів напроксену становила лише 2,67 %.

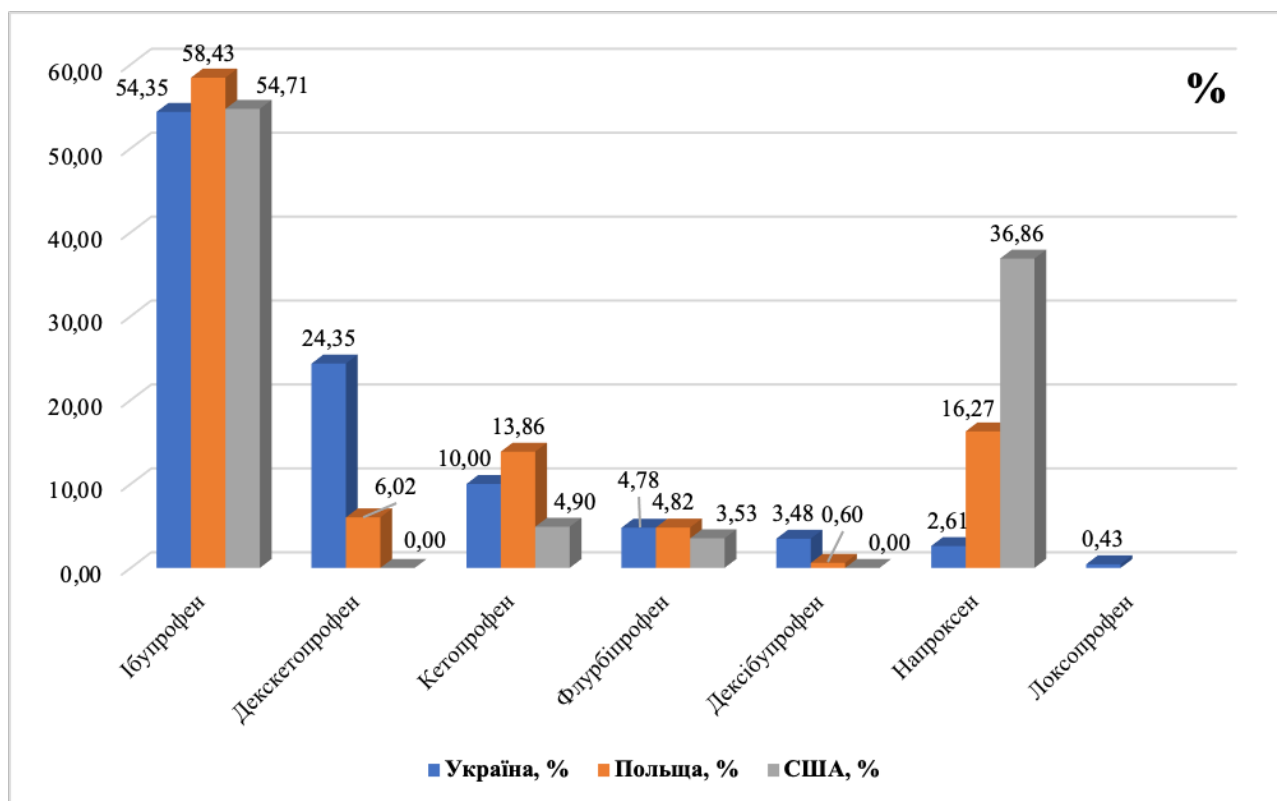

Рис. 1. Розподіл НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти за міжнародною непатентованою назвою на фармацевтичних ринках України, Польщі та США

Провідні позиції ЛЗ на основі ібупрофену на всіх досліджуваних ринках обумовлені його сприятливим співвідношенням ефективності та безпеки, широкою доказовою базою та можливістю застосування у різних вікових групах пацієнтів, включаючи дітей. Це сприяє активному використанню ібупрофену як у складі монокомпонентних засобів, так і комбінованих ЛЗ, а також розробці численних ЛФ на його основі [13].

Водночас встановлені відмінності у представленості окремих міжнародних непатентованих назв свідчать про існування національних особливостей структури попиту та клінічної практики застосування НПЗЗ. Так, в Україні другою за представленістю групою стали ЛЗ декскетопрофену, тоді як у Польщі та США переважали засоби напроксену. Така відмінність в асортименті комбінованих ЛЗ відображає різні терапевтичні підходи до лікування больового синдрому, гарячки та симптомів гострих респіраторних захворювань.

Комбіновані ЛЗ, що представлені на фармацевтичному ринку України, переважно містять ібупрофен у поєднанні з іншими активними фармацевтичними інгредієнтами (АФІ) (рис. 2). Найбільш широко представлено ЛЗ ібупрофену з парацетамолом – 58,82 %. Значна частка також припадала на поєднання ібупрофену з ментолом (23,53 %). На комбінації ібупрофену з кодеїну фосфатом, фенілефрину гідрохлоридом, а також

з п-піперидиноетокси-о-карбометоксибензофенону гідрохлоридом і альфа-піперидиноетилдифенілацетаміду метобромідом припадало по 5,88 % від асортименту комбінованих ЛЗ.

Асортимент комбінованих ЛЗ на фармацевтичному ринку Польщі також був представлений переважно ЛЗ ібупрофену в комбінації з різними АФІ. Найбільш широко представлені поєднання ібупрофену з псевдоефедрину гідрохлоридом – 35,71 %, ібупрофену з парацетамолом – 32,14 %. Меншою мірою були представлені комбінації ібупрофену з левоментолом і ментолом – по 7,14 %, а також – з лізином і фенілефрину гідрохлоридом – по 3,57 %. Також на польському фармацевтичному ринку були представлені ЛЗ, що містять напроксен із суматриптаном (3,57 %), ЛЗ декскетопрофену з трамадолом (7,14 %).

Комбіновані ЛЗ, представлені на фармацевтичному ринку США, характеризувалися значно ширшим спектром комбінацій АФІ порівняно з ринками України та Польщі. Найбільшу частку комбінованих засобів у США становили поєднання ібупрофену з гідроксодону бітаратом – 16,16 %. Значною була також частка комбінацій із псевдоефедрину гідрохлоридом (12,12 %) та ацетамінофеном (11,11 %).

Відмінності в асортименті комбінованих засобів відображають особливості національних підходів до симптоматичної терапії. Переважання комбінацій ібупрофену з різними активними фармацевтичними

Рис. 2. Розподіл комбінованих НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти за діючими речовинами, що були представлені на фармацевтичних ринках України, Польщі та США

інгредієнтами свідчить про прагнення підвищити ефективність лікування шляхом одночасного впливу на декілька симптомів захворювання. Поєднання безрецептурних анальгетиків з різними механізмами дії є складовою раціональної стратегії оптимізації лікування гострого болю [14]. Більш різноманітний спектр комбінацій на ринку США може вказувати на вищий рівень диверсифікації фармацевтичного асортименту порівняно з ринками України та Польщі.

Аналіз розподілу лікарських форм (ЛФ) НПЗЗ із групи похідних пропіонової кислоти, представлених на фармацевтичному ринку України, показав домінування твердих форм для перорального застосування (табл. 1). Найбільшу частку асортименту становили таблетки – 32,60 %, що зумовлено зручністю застосування та традиційністю використання цієї ЛФ для ЛЗ даної групи. Значною була також частка розчинів для ін'єкцій (15,65 %), капсул (15,22 %), суспензій (11,3 %) та гелів (8,7 %). Меншу частку асортименту формували гранули для приготування оральних розчинів (5,65 %), льодяники (3,05 %), та розчини для інфузій (2,17 %). Інші ЛФ, зокрема спреї, супозиторії, креми, сиропи, порошки та очні краплі, були представлені поодинокими ТН (до 0,87 %).

На фармацевтичному ринку Польщі також переважали тверді ЛФ для перорального застосування.

Найбільшу частку асортименту становили таблетки – 42,17 %, друге місце посідали капсули – 15,66 %, а третє – гелі (10,24 %), які незначно переважали над суспензіями (9,04 %). Частка супозиторіїв становила 6,63 %, тоді як гранули, розчини для ін'єкцій і тверді пастилки були представлені однаковою кількістю ТН – по 3,01 %. Розчини для інфузій та спреї займали по 1,81 % асортименту. Інші ЛФ, зокрема спреї для шкіри, креми, драже, лікувальні пластри та розчини для полоскання ротової порожнини, були представлені мінімально – по 0,60 %, що свідчить про їх вузькоспеціалізоване застосування.

Аналіз асортименту лікарських форм НПЗЗ із групи похідних пропіонової кислоти на фармацевтичному ринку США також засвідчив переважання твердих форм для перорального застосування. Беззаперечно домінували таблетки, частка яких становила 80,88 % усього асортименту. Значно менше були представлені капсули (9,65 %) та суспензії (5,98 %). ЛФ у вигляді очних крапель становили 2,93 %. Частка розчинів для ін'єкцій складала – 0,97 % та оральних плівок – 0,20 %.

Переважаючі тверді ЛФ для перорального застосування зумовлено їх зручністю використання, доступністю та високою прихильністю пацієнтів до лікування. Разом з тим більша різноманітність ЛФ,

Таблиця 1

Розподіл частки НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти на ринках України, Польщі та США за лікарською формою

Лікарська форма	Україна, %	Польща, %	США, %
Таблетки	32,60	42,17	73,55
Розчини для ін'єкцій	15,65	3,01	0,97
Капсули	15,22	15,66	7,72
Суспензії	11,30	9,04	5,98
Гелі	8,70	10,24	0,00
Гранули	5,65	0,00	0,00
Льодяники	3,05	3,01	0,00
Розчини для інфузій	2,17	1,81	0,00
Спреї оральні	0,87	1,81	0,00
Супозиторії	0,87	6,63	0,00
Креми	0,87	0,60	0,00
Розчин оральний	0,87	0,00	0,00
Розчини вагінальні	0,44	0,00	0,00
Сиропи	0,44	0,00	0,00
Порошки	0,86	0,00	0,00
Очні краплі	0,44	0,00	2,32
Драже	0,00	0,60	0,00
Пластирі	0,00	0,60	0,00
Шипучі таблетки	0,00	0,60	0,00
Жувальні таблетки	0,00	0,00	1,54
Спреї для шкіри	0,00	0,60	0,00
Тверді пастилки	0,00	3,01	0,00
Розчини для полоскання ротової порожнини	0,00	0,60	0,00
Таблетки з пролонгованим вивільненням	0,00	0,00	5,79
Плівки оральні	0,00	0,00	0,19
Капсули з пролонгованим вивільненням	0,00	0,00	1,93

представлена на ринках України та Польщі, може свідчити про прагнення виробників забезпечити ширші можливості індивідуалізації терапії залежно від клінічної ситуації та потреб пацієнтів.

Аналізуючи структуру асортименту НПЗЗ із групи похідних пропіонової кислоти за країнами-виробниками на фармацевтичному ринку України, Польщі та США, можна відзначити суттєві відмінності, що відображають рівень розвитку національної фармацевтичної промисловості та ступінь імпортозалежності кожної держави (табл. 2).

В Україні лише 25,95 % усіх представлених ТН з досліджуваної групи ЛЗ припадає на вітчизняних виробників. Серед імпортних постачальників провідні позиції займають Іспанія (12,60 %), Індія (12,21 %) та Туреччина (7,25 %). Відчутну роль відіграють також Польща (6,11 %), Велика Британія (6,11 %) і Німеччина (4,96 %).

На польському ринку ситуація кардинально інша – домінує власне виробництво (58,43 %), що характеризує Польщу як країну з високим рівнем самозабезпечення фармацевтичними засобами. Водночас серед зовнішніх постачальників важливу роль відіграють США (10,84 %), Велика Британія (10,24 %) та Німеччина (6,02 %). Частка інших країн є порівняно невеликою.

Переважаання власного виробництва у структурі асортименту НПЗЗ із групи похідних пропіонової кислоти у Польщі є результатом цілеспрямованої політики підтримки власного товаровиробництва. Майже всі держави-учасниці ЄС, зокрема і Польща мають програми підтримки внутрішнього виробництва ліків та медичних засобів. Для цього використовують інвестиційні стимули. Польща поєднує режим Польської інвестиційної зони (Polish Investment Zone), що дає податкове звільнення в обмін на інвестиції та робочі місця, з податковою пільгою на науково-дослідні та дослідно-конструкторські дослідження, а також грошовими грантами для стратегічних проєктів [15].

У США, як і в Польщі, переважають власні виробники (57,34 %). Серед головних іноземних постачальників виділяються Індія (18,90 %), Ірландія (6,18 %), Китай (4,83 %), Велика Британія (4,25 %) і Німеччина (1,74 %).

США відіграють ключову роль на світовому фармацевтичному ринку, як за обсягами продажу, так і в інноваціях, інвестиціях та регуляції. Стратегія національної безпеки США також спрямована на підтримку власного виробництва ліків з метою зменшення залежності від іноземних постачальників критично важливих ЛЗ та активних фармацевтичних інгредієнтів [16, 17].

Таблиця 2

Розподіл країн-виробників нестероїдних протизапальних та протиревматичних засобів з групи похідних пропіонової кислоти, що представлені на фармацевтичних ринках України, США та Польщі

Країни-виробники	Україна, %	Польща, %	США, %
Україна	25,95	0,60	0,00
Іспанія	12,60	0,60	0,00
Індія	12,21	2,41	18,90
Туреччина	7,25	0,00	0,00
Польща	6,11	58,43	0,00
Велика Британія	6,11	10,24	4,25
Німеччина	4,96	6,02	1,74
Італія	4,58	2,41	0,19
Північна Македонія	4,20	0,00	0,00
Словенія	3,82	2,41	0,00
Нідерланди	2,67	0,00	0,39
Румунія	1,91	0,00	0,00
Греція	1,53	0,00	0,00
Таїланд	1,15	0,00	0,00
Болгарія	0,76	0,00	0,00
Хорватія	0,76	0,00	1,93
В'єтнам	0,76	0,00	0,00
Швейцарія	0,76	0,00	1,93
Латвія	0,76	0,00	0,00
США	0,38	10,84	57,34
Сербія	0,38	0,00	0,00
Чехія	0,00	1,81	0,00
Фінляндія	0,00	1,81	0,00
Франція	0,00	1,81	0,77
Росія	0,00	0,60	0,00
Китай	0,00	0,00	4,83
Ірландія	0,00	0,00	6,18
Ізраїль	0,00	0,00	0,77
Сінгапур	0,00	0,00	0,39
Канада	0,00	0,00	0,39
Естонія	0,38	0,00	0,00

Проведене дослідження продемонструвало наявність суттєвих відмінностей у структурі асортименту НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти на фармацевтичних ринках України, Польщі та США. Виявлені особливості пов'язані з відмінностями у національних підходах до фармакотерапії, регуляторній політиці та рівні розвитку фармацевтичної промисловості.

Отримані результати можуть бути використані для оцінки стану забезпечення населення НПЗЗ, визначення перспектив розширення асортименту вітчизняного виробництва та формування напрямів подальших маркетингових і фармакоекономічних досліджень.

Висновки. Проведений порівняльний аналіз асортименту НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти на фармацевтичних ринках України, Польщі та США показав суттєві відмінності у структурі асортименту по МНН, ЛФ і країнах-виробниках. Найбільший асортимент досліджуваних ЛЗ представлений у США – 518 ТН, тоді як в Україні зареєстровано 230 ТН, а в Польщі – 166 ТН. У всіх країнах

переважали монокомпонентні засоби та ЛЗ ібупрофену, частка яких становила 54,35 % в Україні, 58,43 % у Польщі та 54,71 % у США.

Асортимент комбінованих засобів характеризувався домінуванням комбінацій на основі ібупрофену. В Україні переважали поєднання ібупрофену з парацетамолом (58,82 %), у Польщі – з псевдоефедрину гідрохлоридом (35,71 %), а у США – з гідроксидом бітаратом (14,95 %).

Для всіх досліджуваних ринків характерне домінування твердих ЛФ для перорального застосування, насамперед таблеток. Їх частка становила 31,88 % в Україні, 42,77 % у Польщі та 80,88 % у США. Водночас ринки України та Польщі характеризувалися більшою різноманітністю ЛФ порівняно зі США.

Аналіз країн-виробників показав, що частка вітчизняних виробників становила 26,05 % в Україні, тоді як у Польщі та США переважали засоби власного виробництва – 58,43 % і 57,34 % відповідно, що свідчить про вищий рівень самозабезпечення цих країн фармацевтичною продукцією.

Обмеження дослідження: результати дослідження ґрунтуються на даних офіційних реєстрів ЛЗ і відображають лише зареєстрований асортимент НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти. При цьому не враховувалися показники фактичного споживання, обсяги продажів, цінова доступність ЛЗ та особливості їх клінічного застосування.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на оцінку доступності, економічної доступності та споживання НПЗЗ з групи похідних пропіонової кислоти. Також доцільними є подальші дослідження відповідності структури асортименту сучасним клінічним рекомендаціям.

Конфлікт інтересів. М. Б. Демчук є членом редакційної колегії журналу. Для забезпечення незалежності редакційного процесу рукопис розглядався редактором, який не мав конфлікту інтересів з автором. Автор не брав участі у відборі рецензентів, процесі рецензування та прийнятті рішення щодо публікації статті. Рукопис пройшов стандартну процедуру подвійного сліпого рецензування.

Дотримання етичних норм. Дослідження виконано відповідно до стандартів академічної доброчесності. Дослідження не передбачало участі людей або тварин.

Внесок кожного з авторів згідно з таксономією Credit.

Н. В. Маланчук – концептуалізація, аналіз даних, візуалізація, написання рукопису. С. А. Андросюк – обробка даних, дослідження. М. Б. Демчук – керівництво проектом, методологія, концептуалізація, рецензування та редагування. Л. І. Будняк – методологія, аналіз даних.

Використання штучного інтелекту. Штучний інтелект було використано як допоміжний інструмент для граматичного та стилістичного редагування тексту. Автори самостійно здійснили перевірку, аналіз та інтерпретацію всіх отриманих даних. Штучний інтелект не використовувався для формування результатів дослідження, висновків або наукових суджень і не є співавтором роботи.

Первинні дані та матеріали. Первинні дані, що були отримані та проаналізовані під час дослідження, доступні у Маланчук Н. В. за обґрунтованим запитом.

Подяка. Відсутня.

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE ASSORTMENT OF NON-STEROIDAL ANTI-INFLAMMATORY AND ANTIRHEUMATIC DRUGS FROM THE GROUP OF PROPIONIC ACID DERIVATIVES ON THE PHARMACEUTICAL MARKETS OF UKRAINE, POLAND AND THE USA

N. V. Malanchuk, S. A. Androsiuk, L. I. Budniak, M. B. Demchuk

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University Ministry of Health of UkraineMalanchuc_nv@tdmu.edu.ua

Objective. To conduct a comparative analysis of the assortment of non-steroidal anti-inflammatory and antirheumatic drugs (NSAIDs) from the group of propionic acid derivatives registered on the pharmaceutical markets of Ukraine, the USA, and Poland, to identify the features of the assortment structure and the main differences between the studied markets.

Materials and methods. The analysis of the assortment of medicinal products presented on the pharmaceutical market of Ukraine was carried out based on the data of the "State Register of Medicinal Products of Ukraine". The information from specialized online reference sources was used to conduct comparative studies of the assortment of this group of medicinal products in the pharmaceutical markets of Poland and the USA. The study employed content analysis, comparative analysis, systematization, and data generalization methods.

Results and discussion. It was established that as of October 2025, the widest assortment of NSAIDs from the group of propionic acid derivatives was represented on the pharmaceutical market of the USA with 518 trade names (TNs), while 230 TNs were registered in Ukraine and 166 TNs in Poland. Mono-component products and ibuprofen-based medicinal products predominated in all studied countries (92.61% of the assortment in Ukraine, 86.14% in Poland, and 79.34% in the USA). The share of ibuprofen products accounted for 54.35% in Ukraine, 58.43% in Poland, and 54.71% in the USA. In Ukraine, dexketoprofen products ranked second in representation, whereas naproxen products occupied this position in Poland and the USA. The assortment of combined medicinal products was characterized by the predominance of ibuprofen combinations with other active pharmaceutical ingredients. All studied markets were dominated by solid dosage forms for oral administration, primarily tablets. At the same time, the pharmaceutical markets of Ukraine and Poland demonstrated a greater diversity of dosage forms compared to the USA. The analysis of manufacturing countries showed that domestically produced medicinal products prevailed in Poland and the USA, whereas the Ukrainian market was characterized by a significant share of imported products.

Conclusions. The conducted analysis revealed significant differences in the assortment structure of NSAIDs belonging to the propionic acid derivatives group on the pharmaceutical markets of Ukraine, Poland, and the USA according to international nonproprietary names, dosage forms and manufacturing countries. The obtained results indicate a high level of pharmaceutical self-sufficiency in Poland and the USA, as well as the need for further development of domestic NSAID production in Ukraine.

Keywords: non-steroidal anti-inflammatory and antirheumatic drugs, comparative assortment analysis, pharmaceutical market of Ukraine, the USA and Poland.

References

1. Yehudina YeD. Nesteroidni protyzapalni preparaty: dokazy efektyvnosti, fakty, mify. *Nevrologiia. Aspekty likuvannia*. 2021;(3(58)):20.
2. Khalil NA, Ahmed EM, Tharwat T, Mahmoud ZA. NSAIDs between past and present: a long journey towards an ideal COX-2 inhibitor lead. *RSC Adv*. 2024;14:30647-30661. doi:10.1039/D4RA04686B.
3. Kupko N. Nesteroidni protyzapalni preparaty: bahatorichnyi dosvid ta osoblyvosti zastosuvannia. *NeiroNEWS: psykhonevrolohiia ta neiropsykhiatria*. 2025;(1(156)):26-29.
4. Stiller CO, Hjendahl P. Lessons from 20 years with COX-2 inhibitors: importance of dose-response considerations and fair play in comparative trials. *J Intern Med*. 2022;292(4):557-574. doi:10.1111/joim.13505.
5. Yehudina YeD. Uroky 20-richnoho dosvidu roboty z inhibitoramy TsOH-2: yak traktuvaty rezultaty porivnialnykh doslidzhen? *Ukrainskyi medychnyi chasopys*. 2024 Dec 20. doi:10.32471/umj.1680-3051.166.261372.
6. Compendium.online. Klasyfikatsiia ATS M01A [Internet]. Available from: <https://compendium.com.ua/uk/atc/m01a/>
7. Kaur B, Singh P. Inflammation: biochemistry, cellular targets, anti-inflammatory agents and challenges with special emphasis on cyclooxygenase-2. *Bioorg Chem*. 2022;121:105663. doi:10.1016/j.bioorg.2022.105663.
8. The European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations. The Pharmaceutical Industry in Figures 2023 [Internet]. Brussels: EFPIA; 2023. Available from: EFPIA Report
9. Liashenko-Shcherbakova V. Analysis of the pharmaceutical market of Ukraine through the prism of the industry's impact on the national economy. *Problems of Systemic Approach in the Economy*. 2024;(2):100-110. doi:10.32782/2520-2200/2024-2-14.
10. State Register of Medicinal Products of Ukraine. Available from: <http://www.drz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?Opendocument>
11. MP.pl. Substancje lecznicze. Available from: <https://www.mp.pl/pacjent/leki/substs.html?letter=D>
12. FDA. Approved Drugs. Available from: <https://www.accessdata.fda.gov/scripts/cder/ob/index.cfm>.
13. Brammer IY, Heilenman AL, Casas BA, Driscoll CR, Sylvester SA. The safety and efficacy of ibuprofen in acute burn pain management: a scoping review. *Trauma Care*. 2026;6(2):12. doi:10.3390/traumacare6020012.
14. Mobasher A, Morlion B, Sethi VS, Cardoso M, Della Pasqua O, Kalita P. Combination vs. single-drug nonprescription analgesics for acute pain management: a narrative review. *Br J Clin Pharmacol*. 2025;91(10):2796-2816. doi:10.1002/bcp.70180.
15. The Pharma Media. Porivnialnyi analiz farmatsevtichnykh rynkiv 27 krain Yevropeiskoho Soiuzu. Kyiv: The Pharma Media. Available from: <https://thepharma.media/static/storage/originals/1/1b/d3eb-3983cb33a5b807df0a883562f1b1.pdf>
16. The White House. Fact sheet: President Donald J. Trump ensures American pharmaceutical supply chain resilience by filling the strategic active pharmaceutical ingredients reserve. Washington (DC): The White House; 2025 Aug. Available from: <https://www.whitehouse.gov/fact-sheets/2025/08/fact-sheet-president-donald-j-trump-ensures-american-pharmaceutical-supply-chain-resilience-by-filling-the-strategic-active-pharmaceutical-ingredients-reserve/>
17. Proxima Research. Ohliad svitovykh trendiv u farmbiznesi. Chastyna I: SShA ta Yevropa. Available from: <https://proximaresearch.com/ua/ua/novini/oglyad-svitovih-trendiv-u-farmbiznesi-chastina-i-ssha-ta-yevropa/>

Відомості про авторів

Маланчук Н. В. – асистентка кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України, Тернопіль, Україна. E-mail: malanchuc_nv@tdmu.edu.ua, ORCID: 0000-0002-0175-7502

Андросюк С. А. – здобувач вищої освіти, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України, ННІ фармація, Тернопіль, Україна. E-mail: shlapa_sofada@tdmu.edu.ua

Будняк Л. І. – кандидатка фармацевтичних наук, доцентка закладу вищої освіти кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України, Тернопіль, Україна. E-mail: stoyko_li@tdmu.edu.ua, ORCID: 0000-0002-4869-1344

Демчук М. Б. – кандидатка фармацевтичних наук, завідувач кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України, Тернопіль, Україна. E-mail: pavljukm@tdmu.edu.ua, ORCID: 0000-0002-9105-2302

Information about the authors

Malanchuk N. V. – Assistant at the Department of Pharmacy Management, Economics and Technology, I. Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Ternopil, Ukraine. E-mail: malanchuc_nv@tdmu.edu.ua, ORCID: 0000-0002-0175-7502

Androsiuk S. A. – Postgraduate Student, I. Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Educational and Scientific Institute of Pharmacy, Ternopil, Ukraine. E-mail: shlapa_sofada@tdmu.edu.ua

Budniak L. I. – PhD (Pharmacy), Associate Professor at the Department of Pharmacy Management and Economics with Drug Technology, I. Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Ternopil, Ukraine. E-mail: stoyko_li@tdmu.edu.ua, ORCID: 0000-0002-4869-1344

Demchuk M. B. – PhD (Pharmacy), Head of the Department of Pharmacy Management, Economics and Technology, I. Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Ternopil, Ukraine. E-mail: pavljukm@tdmu.edu.ua, ORCID: 0000-0002-9105-2302